

[Ingmar Wagner.]

pladser, nye uddannelsesmuligheder for de unge, og det foreliggende forslag imødekommer efter vor opfattelse ikke de forventninger, som ungdommen har til en ny lærlingelov.

Jeg skal tage nogle af de indvendinger op, som mit parti har imod det foreliggende lovforslag. Vi har desværre ikke haft noget medlem i lærlingekommissionen, og med de erfaringer, vi har, tror jeg heller ikke, man skal have nogen større forventninger om, at vi kommer med i et kommende udvalg. Derfor bliver det nødvendigt for mig at fremsætte mit partis syn på nogle af de ting, der nu er foreslået.

Med hensyn til § 5 kan vi ikke godkende, at lærlingenes ferie skal deles efter arbejdsgiverens forgodtbefindende. Ikke alene indebærer forslaget muligheder for at dele ferierne op i en 2 ugers sommerferie og senere en uges vinterferie, men også disse 6 dage kan deles op i enkelte dage, og det finder vi helt urimeligt. Kommunerne finder, at det er en dårlig ordning, og foreslår, at lærlingene — det er til overvejelse for udvalget — får 3 ugers sammenhængende sommerferie. Vi har også tidligere her i tinget gjort os til talsmænd for, at unge under 18 år egentlig burde have 4 ugers sommerferie, og vi har stadig den samme opfattelse med hensyn til dette spørgsmål.

Samtidig vil jeg også bede det kommende udvalg se på § 6, idet en række lærlingeforeninger gentagne gange har stillet forslag om, at prøvetiden for lærlinge nedsættes til 3 måneder. I løbet af en periode på 3 måneder er der mulighed for at finde ud af, om en lærling er egnet for faget eller ej. Når jeg nævner lærlingeforeningerne, er det også, fordi de gentagne gange har påvist, at de 6 måneder i flere tilfælde har betydet misbrug af lærlingene, at de f. eks. i prøvetiden er blevet benyttet som bude eller ved andet foreliggende arbejde for så, når prøvetiden er udløbet, at være blevet afskediget.

§ 8, stk. 1, er efter mit partis opfattelse altfor vagt affattet. Det bør efter vor opfattelse ganske klart fremgå, at arbejdsgiverne, mestrene, ikke må benytte lærlingene til arbejde, som ligger udenfor uddannelsen. Det er almindelig kendt, at

lærlingene bruges, i særdeleshed i den første tid, til budtjeneste og til at køre med trækvogne o. s. v., og det mener vi ikke bør finde sted.

Til stk. 3 i samme paragraf har jeg den bemærkning, at den kommunistiske gruppe må henstille til udvalget helt at ændre dette stykke. Jeg tænker på denne sætning om, at intet værelse må anvendes til natophold for flere end 3 personer. Vi lever jo ikke længere i Jeppe Aakjærs tid. Det må være en ret for enhver ung, som nødvendigvis må bo hos sin læremester, ikke alene at have sit eget sengeleje, men også at have sit eget værelse, ikke mindst når der er tale om en så lang læretid som 4 år. Det må dog anses for rimeligt, at unge skal have ret til at have et privatliv, og det er umuligt under sådanne forhold.

I § 9, stk. 2, er der tale om en forringelse i forhold til den nugældende lov. Det kan udmærket tænkes, at en lærling kommer ud for en ulykke på arbejdspladsen, der måske bevirker et længere sygeleje. Med den foreliggende formulering kan en mester i et sådant tilfælde ophæve læreforholdet, og det finder mit parti uforvarsomt.

På samme måde er der grund til at anke over den formulering, som § 10 har fået. Det er godt, at der er sikret den kvindelige gravide lærling mulighed for at afbryde læreforholdet i 3 måneder før og 1 måned efter fødslen, men den mulighed, som læremesteren har for at afbryde læreforholdet på grund af lærlingens graviditet, kan mit parti ikke godkende. Det kan udmærket tænkes, at en ung kvinde, som ikke føler sig særlig besværet ved at være gravid, ønsker at arbejde længst muligt netop af hensyn til, at den foreslåede frihed i forbindelse med en fødsel senere kan lægges ovenpå læretiden. En ung kvinde, der ønsker det, bør have ret til at fortsætte sin uddannelse; mesteren skal ikke kunne blande sig heri og naturligvis slet ikke have ret til at ophæve læreforholdet.

Så er der § 13, stk. 3. Denne paragraf vil efter min opfattelse være den, der vækker den største skuffelse hos lærlingene. Naturligvis kan man sige, at det er et fremskridt, at dagskolen skal indføres senest om 8 år, men det kommer dog helt an på, hvad det er, man går ud fra. Sammenligner man de 8 år med, at regeringen er kommet med en